

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА ЗА 2018. ГОДИНУ

Правни основ за доношење Одлуке о буџету општине Велика Плана за 2018. годину налази се у Закону о буџетском систему („Сл. гласник РС“, број: 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-исп., 108/2013, 142/2014 и 68/2015-др. Закон, 103/2015 и 99/2016), Закону о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, број: 129/2007 и 83/2014-др.закон) и Закону о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, број: 62/2006, 47/2011, 93/2012 и 83/2016).

Законом о буџетском систему јединствено је уређено планирање и доношење буџета у Републици Србији.

Према буџетском календару, у члану 31. Закона о буџетском систему, којим је уређен поступак припреме и доношења буџета, прописани су рокови за доношење аката на основу којих локални орган управе надлежан за финансије припрема упутство за израду финансијских планова буџетских корисника, а то су:

- до 15. јуна - Влада усваја Фискалну стратегију и доставља је локалној власти и
- до 5. јула – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти.

Наведена документа нису донета у прописаним роковима, као ни до:

- 1. августа - када је локални орган управе надлежан за финансије био у обавези да достави буџетским корисницима упутство за припрему нацрта буџета општине за 2018. годину,
- 1. септембра - када су директни корисници буџета локалне власти били у обавези да доставе предлоге својих финансијских планова и
- 15. октобра – када је одељење за финансије било у обавези да изради нацрт одлуке о буџету.

Пошто нису донета акта потребна за израду буџета, а да би се испоштовали прописани рокови у свим фазама планирања буџета, Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2017. годину и пројекција за 2018. и 2019. годину, које је министар финансија донео 14. новембра 2016. године и Фискалне стратегије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, на којима се заснивало доношење Одлуке о буџету општине за 2017. годину, били су једини документи на основу којих је урађено упутство за припрему нацрта буџета општине Велика Плана за 2018. и наредне две фискалне године и на основу којих су буџетски корисници састављали предлоге финансијских планова.

Општинско веће општине Велика Плана утврдило је предлог Одлуке о буџету општине Велика Плана за 2017. годину, у законом прописаном року, 01. новембра 2017. године, закључком број: 037-407/2017-II.

Након законом прописаних рокова за припрему буџета, утврђивања нацрта и предлога буџета од стране Општинског већа, на сајту министарства финансија 10. новембра 2017. године, објављено је Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2018. годину и пројекција за 2018. и 2019. годину. У складу са наведеним упутством извршено је усклађивање предлога Одлуке о буџету општине Велика Плана за 2018. годину са смерницама из упутства.

Од 2015. године буџет се припрема по програмском моделу. Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: програм, програмска активност и пројекат, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на nižем су програмске активности и пројекти који им припадају. Програми се састоје из програмских активности или пројеката. Алокација средстава за програме врши се апропријацијама везаним за програмске активности или пројекте. Програм се спроводи од стране једног или више корисника буџета.

На основу анализе примене програмског буџета у претходним годинама, Министарство финансија је унапредило Упутство у погледу обавезе праћења и извештавања о циљевима и индикаторима, дефинисања врсте програмских активности. Наведено унапређење Упутства односи се на ревизију Анекса 5, односно униформне програмске структуре буџета јединица локалне самоуправе.

Након измене иницијалне униформне програмске структуре за ЈЛС и повећања броја програма са 15 на 17 у буџетском циклусу за 2017. годину ревидирана је униформна програмска структура за ЈЛС која се примењује од израде одлуке о буџету јединица локалне самоуправе за 2018. годину.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2020. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број: 103/2015), путем плана његовог постепеног увођења који доноси орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе.

Основ за израду буџета за 2018. годину заснива се на предлозима финансијских планова директних и индиректних буџетских корисника за 2018. годину, који представљају процену финансијских потреба корисника буџетских средстава, као и изворе средстава из којих ће се ове потребе финансирати, а те финансијске потребе обухватају:

- расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији,
- детаљно писано образложење расхода и издатака, као и изворе финансирања.

У складу са тим, буџетски корисници су доставили предлоге финансијских планова.

На основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2018. годину и пројекција за 2019. и 2020. годину, макроекономске претпоставке су следеће:

Основне макроекономске претпоставке за период 2017. – 2020. године

Исказано у процентима	2017	2018	2019	2020
Стопа реалног раста БДП	2,0	3,5	3,5	4,0
БДП у текућим тржишним ценама (у млрд РСД)	4469	4755	5057	5417

Извори раста: процентне промене у константним ценама

Лична потрошња	1,8	2,7	3,4	3,8
Државна потрошња	1,4	2,2	1,9	2,7
Инвестиције у фиксни капитал	4,3	5,1	4,1	5,3
Извоз роба и услуга	10,0	8,8	8,4	7,9
Увоз роба и услуга	8,6	7,0	7,2	7,0

Допринос расту БДП

Домаћа тражња	2,4	3,4	3,7	4,4
Инвестициона потрошња	0,8	1,0	0,9	1,1
Лична потрошња	1,3	2,0	2,5	2,8
Државна потрошња	0,3	0,4	0,3	0,5
Спољно-трговински биланс роба и услуга	-0,4	0,1	-0,2	-0,4

Кретање цена

Потрошачке цене (годишњи просек)	3,1	2,7	2,8	3,0
Потрошачке цене (крај периода)	3,0	3,0	3,0	3,0
Дефлатор БДП	2,8	2,8	2,8	3,0

Кретања у спољном сектору (%БДП)

Спољно-трговински биланс роба	-9,8	-9,3	-9,1	-9,0
Спољно-трговински биланс услуга	2,3	2,6	2,9	3,0
Салдо текућег рачуна	-4,6	-4,2	-4,1	-3,9
Директне инвестиције – нето	5,8	5,1	5,0	5,0

Јавне финансије

Дефицит опште државе (%БДП)	0,7	-0,7	-0,5	-0,5
-----------------------------	-----	------	------	------

Извор: МФИН

Макроекономским пројекцијама за период од 2018. до 2020. године предвиђена је кумулативна стопа раста реалног БДП од 11,4% заснована на расту домаће тражње и опоравку инвестиционе активности. Задржавање тренда оствареног раста у 2019. години и убрзање на 4% у 2020. години засновано је, пре свега, на расту инвестиционе потрошње али и стандарда становништва на реалним основама.

У првом тромесечју 2017. године, према подацима републичког завода за статистику, забележен је реалан међугодишњи раст привредне активности од 1,0%, док је у другом кварталу остварен међугодишњи раст од 1,3%. Током трећег квартала слабе негативни утицаји што резултира убрзањем привредне активности која бележи међугодишњи раст од 2,1%. На основу расположивих макроекономских индикатора процењена стопа реалног раста привредне активности у 2017. години износи 2,0%.

У 2018. години очекује се убрзање инвестиционе активности и њихов реалан раст од 5,1%, чиме ће дати допринос укупном расту привреде од 1,0 п.п. Очекује се повећање извоза за 8,8% и раст увоза за 7,0% чиме ће нето извоз дати благо позитиван допринос расту.

Пројекција инфлације заснована је на очекиваним кретањима у домаћем и међународном окружењу. Процењује се да ће се инфлација у средњем року кретати у оквиру граница циља, али на нижем нивоу у поређењу са 2017. годином. Очекује се да ће инфлација крајем 2018. године износити 3,0%.

Током 2018. године очекује се побољшање платнобилансне позиције услед бржег раста извоза, који ће пре свега имати извор у индустријским делатностима разменљивих добара као и очекивано бољој пољопривредној години, што ће резултирати смањење платнобилансног дефицита на 4,2% БДП.

У наредном средњорочном периоду циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности што води даљем смањењу јавног дуга. Средњорочни фискални оквир подразумева одржавање дефицита опште државе на 0,5% БДП до 2020. године.

Макроекономским пројекцијама за период од 2018. до 2020. године предвиђена је кумулативна стопа раста реалног БДП од 11,4% заснована на расту домаће тражње и опоравку инвестиционе активности. Задржавање тренда оствареног раста у 2019. години и убрзање на 4% у 2020. години засновано је, пре свега, на расту инвестиционе потрошње али и стандарда становништва на реалним основама.

ПРИХОДИ

За финансирање надлежности јединица локалне самоуправе, буџету јединице локалне самоуправе припадају јавни приходи и примања, и то:

1) порези у делу утврђеном законом:

1. порез на доходак грађана,
2. порез на имовину,
3. порез на наслеђе и поклон,
4. порез на пренос апсолутних права,
5. други порез, у складу са посебним законом;

2) таксе:

1. локалне административне таксе,
2. локалне комуналне таксе,
3. боравишна такс;

3) накнаде;

- 4) самодопринос;
- 5) донације и трансфери;
- 6) приходи настали употребом јавних средстава:
 1. приходи од камата;
 2. приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користи јединица локалне самоуправе, односно органи, организације и службе јединице локалне самоуправе и индиректни корисници њеног буџета;
 3. приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе, у складу са законом;
 4. приходи настали продајом услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље;
 5. приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине јединице локалне самоуправе, и одузета имовинска корист у том поступку;
 6. приходи од концесионе накнаде у складу са законом;
- 7) примања:
 1. примања од продаје непокретности у својини јединице локалне самоуправе,
 2. примања од продаје покретних ствари у својини Републике Србије које користе органи, организације и службе јединице локалне самоуправе;
 3. примања од продаје покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе које користе органи, организације и службе јединице локалне самоуправе;
 4. примања од продаје робних резерви,
 5. примања од продаје драгоцености;
 6. примања од продаје природне имовине,
 7. примања од задуживања;
 8. примања од продаје финансијске имовине.

Средства буџета јединице локалне самоуправе обезбеђују се из изворних и уступљених прихода, трансфера, примања по основу задуживања и других прихода и примања утврђених законом.

I Изворни приходи

Законом о финансирању локалне самоуправе прецизирано је да јединици локалне самоуправе припадају изворни приходи остварени на њеној територији и то:

1. порез на имовину, осим пореза на пренос апсолутних права и пореза на наслеђе и поклон;
2. локалне административне таксе;
3. локалне комуналне таксе;
4. боравишна такса;
5. накнаде за коришћење јавних добара, у складу са законом;
6. концесиона накнада;
7. друге накнаде у складу са законом;
8. приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине јединице локалне самоуправе, као и одузета имовинска корист у том поступку;

9. приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користи јединица локалне самоуправе, и индиректни корисници њеног буџета;
10. приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе;
11. приходи настали продајом услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима;
12. приходи од камата на средства буџета јединице локалне самоуправе;
13. приходи по основу донација јединице локалне самоуправе;
14. приходи по основу самодоприноса;

II Приходи од осталих нивоа власти

Законом о финансирању локалне самоуправе извршена је класификација прихода који јединици локалне самоуправе припадају са нивоа Републике:

1. уступљени приходи:
 - приходи од уступљених пореза,
 - приходи од уступљених накнада,
2. трансфери
 - укупни ненаменски трансфери (трансфер за уједначавање, компензациони трансфер, општи трансфер, трансфер солидарности, функционални трансфер);
 - ненаменски трансфер у ужем смислу.

Приходи од уступљених пореза

Законом је одређено да јединици локалне самоуправе припадају следећи порези остварени на њеној територији:

1. порез на доходак грађана – на приходе од пољопривреде и шумарства, самосталне делатности, непокретности; давања у закуп покретних ствари, осигурања лица, 74% од пореза на зараде који се плаћа према пребивалишту запосленог и осталих прихода у складу са законом;
2. порез на наслеђе и поклон;
3. порез на пренос апсолутних права.

Приходи од уступљених накнада -

Када су у питању приходи од уступљених накнада Законом је одређено да Република уступа јединици локалне самоуправе приходе од накнада остварених на територији јединице локалне самоуправе, у складу са законом.

Укупни приходи и примања општине за 2018. годину планирани су у износу од 1.095.750.000 динара, и то:

- приходи и примања од продаје нефинансијске имовине...1.072.300.000 динара,
- пренета средства из претходне године.....3.450.000 динара,
- средства по основу кредитног задужења20.000.000 динара.

Пројекција буџетских прихода за 2018. годину заснива се на процени остварења прихода до краја 2017. године, као и процени остварења прихода у 2018. години, у складу са законским прописима.

У структури прихода највеће учешће имају порез на зараде и трансферна средства из буџета Републике Србије.

У складу са упутством за припрему буџета за 2018. годину, ненамнска трансферна средства јединица локалне самоуправе планирају се у истом износу који је био одређен Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину („Службени гласник РС“, број: 99/2016), односно 307.501.600 динара.

РАСПОРЕД СРЕДСТАВА

Планирана средства за 2018. годину из којих ће се финансирати јавни расходи су:

- део јавних прихода за финансирање одређених потреба грађана у складу са Законом: у области образовања, културе, физичке културе, социјалне заштите (општински ниво) и друштвене бриге од деци,
- део јавних прихода за финансирање Уставом и Законом утврђених задатака органа, организација и осталих потреба,
- део јавних прихода за текућу буџетску резерву,
- део јавних прихода за издвајање у сталну буџетску резерву и
- део јавних прихода за финансирање преко месних заједница.

Законом о буџетском систему прописани су јавни расходи и издаци.

Јавни расходи су:

- расходи за запослене,
- расходи за робе и услуге,
- амортизација и употреба средстава за рад,
- отплата камата и пратећих трошкова задуживања,
- субвенције,
- дотације и трансфери,
- обавезно социјално осигурање и социјална заштита,
- остали расходи (порези, обавезне таксе, новчане казне, пенали и др.).

Издаци су:

- издаци за набавку нефинансијске имовине,
- издаци за отплату главнице,
- издаци за набавку финансијске имовине.

Укупно планирана средства за буџетску потрошњу за 2018. годину износе 1.095.750.000 динара.

Део јавних прихода – средства из буџета, у износу од 441.658.000 динара распоређује се за финансирање одређених потреба грађана у складу са Законом: у области образовања, културе, физичке културе, социјалне заштите (општински ниво), здравствене заштите и друштвене бриге о деци.

За финансирање установа и организација у области друштвених делатности, односно финансирање јавних служби планирана су средства:

- за основно образовање..... 91.841.000 динара,
- за средње образовање 29.718.000 динара,
- за културу..... 45.837.000 динара,
- за социјалну заштиту 59.780.000 динара,
- за друштвену бригу о деци (дечији вртић) 129.898.000 динара,
- за физичку културу и туризам 64.019.000 динара,
- за остало образовање 12.065.000 динара,
- за здравствену заштиту..... 8.500.000 динара.

У оквиру основног и средњег образовања финансира се рад седам основних и три средње школе, а средства су планирана за:

- превоз запослених за долазак и одлазак са посла,
- сталне трошкове: енергенте - тршкове електричне енергије и грејања; комуналне услуге - услуге водовода и канализације и одвоза отпада; услуге комуникација трошкове телефона, интернета, поште; трошкове осигурања имовине,
- јубиларне награде,
- превоз ученика,
- трошкове такмичења и службених путовања,
- услуге по уговору: компјутерске услуге, услуге усавршавања запослених, котизације за семинаре, трошкове репрезентације, услуге заштите од пожара и безбедности на раду,
- специјализоване услуге: услуге завода за јавно здравље, санитарни преглед запослених, обезбеђење кроса и друго,
- материјал: канцеларијски материјал, стручна литература за потербе запослених, бензин за кошење траве, материјал за одржавање хигијене, наставни материјал, резервни делови и ситан инвентар и остало,
- текуће поправке и одржавање опреме и објеката,
- набавку опреме,
- капитално одржавање, ђачку ужину и остало.

Остало образовање обухвата: стипендирање кадрова потребних за развој општине и деце погинулих родитеља у ратовима, школовање деце са посебним потребама, награђивање ђака генерације и вуковаца и рад канцеларије за младе.

У оквиру Програма: Развој културе и информисања, за активности и функционисање установа из области културе - индиректних буџетских корисника: Центра за културу „Масука“, библиотеке „Радоје Домановић“ и дома културе „Влада Марјановић“, за финансирање културних манифестација, дотације удружењима грађана за активности у области културе (културно-уметничким друштвима) и остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања.

У оквиру социјалне заштите средства се планирају за: Центар за социјални рад – општински ниво, исплате у складу са одлуком о правима у социјалној заштити: проширена права, једнократне помоћи за набавку лекова, трошкове лечења, набавку огрева, набавку уџбеника и школског прибора за ученике основних и средњих школа на редовном школовању, набавку грађевинског материјала, животних намирница,

хигијенских пакета; плате запослених, материјалне трошкове, текуће одржавање објеката и опреме, набавку опреме, смештај лица у прихватним станицама;
- родитељски додатак, регресирање превоза ученика средњих школа,
- Биро за хуманитерну делатност,
- Црвени крст: за редовну делатност, финансирање „Народне кухиње“, Добровољно давалаштво крви, Програм бриге о старима и помоћ у кући,
- удружења: Воља за животом, Савез слепих и друго.

За физичку културу и туризам средства се планирају за финансирање Туристичко-спортског центра „Велика Плана“ и дотације спортским клубовима.

У оквиру здравствене заштите планирана су средства у складу са Законом, за текуће одржавање опреме и објеката, капитално одржавање и набавку опреме у дому здравља „Доктор Милан Бане Ђорђевић“ и апотеци „Медика“.

За финансирање расхода месних заједница планирана су средства у укупном износу од 54.567.000 динара.

За спровођење програма у оквиру активне политике запошљавања преко Националне службе за запошљавање, планирана су средства у износу од 9.000.000 динара.

Део јавних прихода распоређен је за финансирање комуналних делатности у оквиру јавних предузећа: ЈКП „Милош Митровић“, ЈП „Морава“ и ЈКП „Градска топлана“. Реализација активности ових предузећа обавља се у оквиру следећих програмских активности: водоснабдевање, управљање отпадним водама, одржавање гробља, управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре, уређивање и одржавање зеленила, јавна хигијена-одржавање града, јавна расвета и остале комуналне услуге.

Средства резерве планирају се у износу од 35.000.000 динара, од тога је текућа буџетска резерва планирана је у износу од 34.000.000 динара и стална буџетска резерва у износу од 1.000.000 динара.

У 2018. години планирају се средства по основу кредитног задужења општине у износу од 20.000.000 динара, која ће се користити за куповину земљишта.

Од Одлуке о буџету општине Велика Плана за 2018. годину започето је постепено увођење родно одговорног буџетирања, у складу са чланом 16. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број: 103/2015).

Планом увођења родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета општине Велика Плана за 2018. годину, планирано је постепено увођење елемената родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава. У 2018. години родно буџетирање примењује се код Општинске управе, путем дефинисања родне компоненте, односно родних циљева и индикатора у оквиру Програма 14 – Развој омладине и спорта.

У складу са чланом 16. Закона о изменама и допунама закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број: 103/2015) буџетски корисници су у обавези да поступно уводе родно одговорно буџетирање, а у целини до доношења буџета Републике Србије и буџета локалних власти за 2020. годину.

Образложење планирања текућих прихода у 2018. години у већем износу у односу на 2017. годину:

- У 2018. години очекује се повећање прихода по основу пореза на зараде, јер је у 2017. години извршено проширење индустријске зоне, завршени су радови на опремању индустријске зоне и очекује се почетак рада три нове фабрике;

- У 2018. години порезом на имовину биће обухваћени објекти који су у 2016. и 2017. години легализовани, а очекују се већи приходи од пореза на имовину јер је у 2017. годин извршен попис грађевинских објеката на територији општине Велика Плана.